

a 1.4.62. osigurani brod se nasukao i doživio brodolom. Brodovlasnik je, plativši 3.4.62. ostatak premije, tražio isplatu osiguranog iznosa /192.500.- franaka/.

Odbijen u prvoj instanciji, tužitelj je uložio žalbu ističući da su osiguratelji primili bez prigovora prijašnju akontaciju premije, i da je njihov agent usmeno pristao da se ostatak premije plati tek kad bude izručena polica, što je uslijedilo 2.4.62.

Apelacioni sud u Parizu potvrdio je prvostepenu presudu.

S obzirom da navodni usmeni sporazum nije proizlazio iz dokumenata spora, a i osiguratelji su taj navod porekli, sud je striktno primijenio odredbe francuske police, koja u čl. 14. predviđa da će u slučaju neisplate premije o dospijeću pokriće rizika biti suspendirano do sutradan u 0 sati od dana uplate zaostale premije. Drugostepeni sud je, kao i prvostepeni, uzeo da primitak akontacije premije nije od strane osiguratelja implicirao bilo kakvo prihvaćanje izmjene čl.14. police. Proizlazi očito iz odredaba ugovora o osiguranju - naglasio je drugostepeni sud - da je djelovanje ugovora učinjeno ovisnim o potpunoj isplati prvog obroka premije, a ne samo dijela, i da stoga osiguranik, koji je ostatak platio tek sutradan nakon pomorske nezgode, ne može tražiti odštetu, prema kojoj je premija protučinidba /contre-partie/, već naprotiv mora snositi sankcije u polici.

/DMF 1966, str.167/

D.S.

APELACIONI SUD, Paris

Presuda od 7.XI 1965.

Cie Générale Transatlantique o/a
Indemnity Marine Insurance Co et
Cie Cymnos

Osiguranje tereta i međunarodni pomorski prijevoz - Subrogacija osiguratelja tereta do visine isplaćenog iznosa oštete - Primjena Bruxelleske konvencije o teretnici iz 1924. u odnosu na francuski zakon od 2.4.36. - Viša sila - Francuski franak kao jedina valuta na koju može glasiti presuda u Francuskoj

Firma Peugeot prodala je FOB La Rochelle-Pallice stanoviti broj vozila panamskoj firmi Cie Cymnos. Prijevoz vozila na relaciji Pallice - Colon /Panama/ izvršila je Cie Générale Transatlantique, koja je tužena radi naknade štete na vozilima regresno od strane osiguratelja, koji je platio dio štete, i

od spomenute Cie Cynos kao primaoca za ostatak.

Presudjena u prvom stepenu tužena je uložila žalbu u kojoj je osporila pravo na tužbu primaocu tvrdnjom da je cedirao svoju tražbinu osiguratelju, tražila je u vezi s istaknutim okolnostima više sile i ograničenja odgovornosti brođara primjenu francuskog zakona od 2.4.36, a ne Bruxelleske konvencije o teretnici iz 1924, prigovorila je konačno visini štete.

Rješavajući o žalbi Apelacioni sud u Parizu zauzeo je slijedeća stajališta:

- Bez obzira na navod i stilizaciju namire koju je Cie Cynos izdala osigurateljima, ne radi se o cesiji tražbine, već o subrogaciji osiguratelja. Cie Cynos nije cedirala već subrogirala osiguratelje u svoja prava do visine isplaćene odštete. Pri tome je ostalo netaknuto njezino pravo kao primaoca tereta da od brođara traži naknadu ostalog dijela štete koji nije bio pokriven, ili nije naknaden od osiguratelja;

- U konkretnom slučaju dolaze do primjene odredbe Bruxelleske konvencije o teretnici, koja se - nasuprot zakonu od 2.4.36. - primjenjuje na prijevoze koji impliciraju međunarodni odnos, tj. kad se kao u konkretnom slučaju roba prevozi iz Francuske u inozemstvo. Republika Panama nije doduše pristupila Konvenciji, ali je zato Francuska jedna od zemalja iz čl.10. Konvencije. S obzirom da limit odgovornosti po francuskom zakonu iznosi 1000 franaka, a po Konvenciji 100 funti /u zlatu/, klauzula o ograničenju odgovornosti praktično ovdje ni ne dolazi do primjene, kad tužena, iako ukazuje na taj institut, ni same ne tvrdi da šteta i na najoštećenijem vozilu prelazi te limite;

- Vjetar od 10 Beauforta ne može se smatrati višom silom s obzirom na današnja tehnička svojstva teretnog broda, a ni brođski dnevnik ne ukazuje da su zbog toga bile poduzete neke posebne mjere.

Sud je prihvatio jedino prigovor visini dosudjene štete, koju je za odgovarajući iznos snizio. Osim toga sud je po službenoj dužnosti prvostepenu presudu, koja je u izreci sadržavala osudu na isplatu bilo dolara bilo njihove protuvrijednosti u franc.francima, preinačio presudjujući tuženu samo na franc.franke ili tačnije na protuvrijednost u francima, na dan plaćanja, dolara 1032,63 u korist osigurateljevu, i 149,62 u korist Cie Cynos, istaknuvši pri tome da je franc.franak jedina valuta na koju može glasniti presuda u Francuskoj.

/DMF 1966, str.100/

Bilješka. - U bilješci k presudi James-Paul Govare, ukazujući na pravilnost rješenja pariškog suda koje je u skladu s duhom i slovom Konvencije kao i s pripremljenim radovima za francuski zakon, ponovo podvlači važnost amandmana uz čl.10. Konvencije predložen u Rijeci 1959. i potvrđen u Stockholmu 1963, prema kojem se primjena konvencije proširuje na "svaku teretnicu koja se odnosi na prijevoz iz jedne države u drugu, a prema kojoj se luka ukrcaja, luka iskrcaja, i jedna od opcionih luka iskrcaja nalaze u jednoj od država ugovornica, bez obzira na mjerodavni zakon za samu teretnicu, i bez obzira na državnu pripadnost broda, krcatelja, primaoca, i bilo koje druge zainteresirane osobe".

D.S.